

Az egyenletet négyzetre emelve csak egy gyökös kifejezés adódik, azt a bal oldalon hagyjuk, majd újra négyzetre emelünk:

$$2x - 3a + 2\sqrt{(x-a)(x-2a)} = x - 3a,$$

$$(2) \quad 2\sqrt{(x-a)(x-2a)} = -x,$$

$$4(x-a)(x-2a) = x^2, \quad 3x^2 - 12ax + 8a^2 = 0.$$

Eszerint (1) megoldása nem lehet más, mint

$$x_1 = 2a \left(1 + \frac{1}{\sqrt{3}}\right) \quad (\approx a \cdot 3,15), \quad x_2 = 2a \left(1 - \frac{1}{\sqrt{3}}\right) \quad (\approx a \cdot 0,85).$$

Nem ekvivalens átalakításokat hajtottunk végre, ezért meg kell vizsgálnunk, kielégíti-e x_1 és x_2 az (1)-et.

x_1 esetében (1) mindhárom gyökjele alatt a -nak egy pozitív számmal való szorzata áll, ezért a négyzetgyökök csak $a \geq 0$ esetén valósak. $a > 0$ esetén $x_1 > 0$ adódik, ez azonban (2) miatt lehetetlen, hiszen (2) bal oldala nem lehet negatív. $a = 0$ esetén pedig $x_1 = 0$, és ez kielégíti (1)-et.

x_2 esetén (1) mindhárom gyökjele alatt a -nak egy negatív számmal való szorzata áll, így a négyzetgyökök csak $a \leq 0$ esetén valósak (és ekkor x_2 is negatív vagy 0). Ebben az esetben x_2 kielégíti (1)-et, ugyanis – mindig a négyzetgyök pozitív értékét véve –

$$\sqrt{x_2 - a} = \sqrt{-a \left(-1 + \frac{2}{\sqrt{3}}\right)} = \sqrt{-a \cdot \frac{4 - 2\sqrt{3}}{\sqrt{12}}} = \sqrt{-a} \cdot \frac{\sqrt{3} - 1}{\sqrt[4]{12}},$$

$$\sqrt{x_2 - 2a} = \sqrt{-a \cdot \frac{2}{\sqrt{3}}} = \sqrt{-a \cdot \frac{4}{\sqrt{12}}} = \sqrt{-a} \cdot \frac{2}{\sqrt[4]{12}},$$

$$\sqrt{x_2 - 3a} = \sqrt{-a \left(1 + \frac{2}{\sqrt{3}}\right)} = \sqrt{-a \cdot \frac{4 + 2\sqrt{3}}{\sqrt{12}}} = \sqrt{-a} \cdot \frac{\sqrt{3} + 1}{\sqrt[4]{12}},$$

és az első kettő összege valóban egyenlő a harmadikkal.

A fenti $a = 0$, $x_1 = 0$ esetet ez a kifejezés is megadja (és irracionális egyenlet esetében úgysem beszélünk kétszeres gyökről), ennél fogva (1) megoldása

$$x = 2a \left(1 - \frac{1}{\sqrt{3}}\right), \quad \text{ha} \quad a \leq 0.$$

Péli Katalin (Makó, József A. g. II. o. t.)

Megjegyzés. Hasonlóan látható be, hogy a fenti x_1 kifejezés $a \geq 0$ esetén az $\sqrt{x-a} - \sqrt{x-2a} = \sqrt{x-3a}$ egyenlet gyöke.